

Motion till riksdagen 2019/20:417

av **Niels Paarup-Petersen (C)**

Skapa enhetlig myndighetssyn på risker

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en nationell riskutredning av hur riskanalyser vid utveckling och byggande kan utföras på annat och bättre sätt än i dag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det utreds om en särskild enhet med ansvar för riskvärdering bör skapas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för tydligare direktiv från Naturvårdsverket som underlättar för handläggare på länsstyrelser att tolka direktiven och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Länsstyrelsens många överklaganden av tillstånd är idag ett hinder för Sveriges utveckling. Gång på gång hindras utveckling av det lokala näringslivet, boende och även forskning av landets länsstyrelser som på grund av ogenomskådliga och kraftigt varierande riskanalyser sätter stopp för tillstånd att bygga nytt eller förändra ett existerande bygge.

I Skåne har länsstyrelsen till exempel överklagat byggandet av Science Village i Lund som är ett avgörande element i utvecklingen av European Spallation Source (ESS) – Sveriges största forskningssatsning någonsin och världens bästa neutronspridningsanläggning. Trots att det inte fanns någon myndighet som påpekat risker som föranledde ett stopp för byggandet. Att länsstyrelsen överklagar är inte ovanligt, men oftast får man inte rätt i högre instanser. Under tiden har dock all utveckling stannat av. Idag är ESS 2,5 år försenat.

Industrier med hundratals eller tusentals jobb tvingas i Malmö, Skåne och resten av Sverige ut i processer med eviga överklaganden som kan ta mer än fem år, varefter nya krav kommer till. Det gör att internationellt ägda bolag går utanför Sverige för investeringar som kunde ha landat här – och som hade haft positiva effekter för både

jobb och miljö. Det är för många internationella bolag inte alls aktuellt att investera i Sverige på grund av den stora oförutsägbarheten och de långa ledtiderna. Innan beslut om tillstånd ens tas i Sverige är fabriken klar i andra länder. Även kommuner över hela Sverige känner till exempel med länsstyrelsen som hindrar utveckling baserat på en skarp tolkning av dagens regler.

Det måste ändras.

Ofta kan orsaken till problemen härledas till att direktiven från Naturvårdsverket inte är tydliga nog och därför leder till osäkerhet hos handläggarna som väljer den hårdast möjliga tolkningen. Måste man uppfylla allt blir det nej till allt. Om Naturvårdsverket varit tydligare när det gäller hur olika intressen skall vägas hade det varit bra, liksom om det funnits en samsyn på alla nivåer om hur risk ska värderas.

I Holland är riskfrågorna samlade hos en statlig myndighet. I Sverige har myndigheterna låg eller ibland olika uppfattningar i metodikfrågor om risk, vilket leder till orimliga resultat. ESS kan ses som exempel på detta men liknande exempel finns över hela landet.

Utan en sammanhängande riskanalys med helhetsperspektiv riskerar länsstyrelsen att bli spiken i kistan för svensk industri och för utvecklingen i många mindre kommuner.

För att åter sätta fart på Sverige och inte låta eviga överklaganden stoppa all utveckling behövs en nationell riskutredning med syfte att ta fram en gemensam syn på metodik för att beräkna risknivåer och platsspecifika riskvärden. Utredningen kan också utreda om det är relevant att skapa en särskild enhet som värderar risk. Resultatet av en enhetlig bild på risker skulle kunna bli kortare handläggningstider och möjliggörande av förtätning och utveckling inom både industri, städer och forskning. Det är stora samhällsvinster som vi inte bör tacka nej till.

Niels Paarup-Petersen (C)